

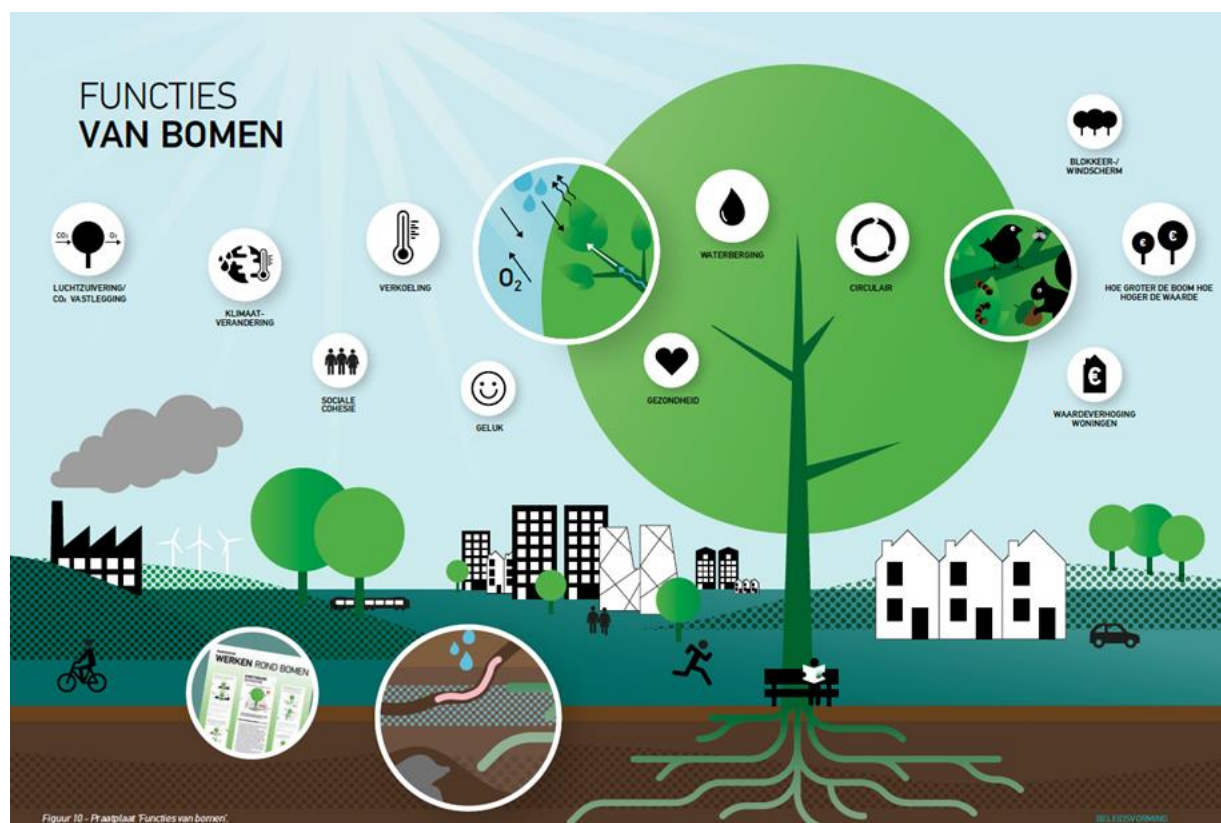
Landelijke Bomennorm op VNG Congres aanwezig

Aan: Wethouder groen en bomen

Onze gemeente is aangesloten bij de stichting Norminstituut Bomen, die de Landelijke Bomennorm ontwikkelde. Met diverse instrumenten ondersteunen zij ons daarnaast om de kwaliteitszorg rond bomen te verbeteren. Voor meer informatie staat Norminstituut Bomen op de beurs van het **VNG congres op 25 en 26 juni**. Spreek ze gerust aan voor uitleg over de Landelijke Bomennorm en/of de andere instrumenten. Hieronder vind je alvast enige informatie ter introductie. Er zijn ook een film en brochure beschikbaar op [Landelijke Bomennorm - Norminstituut Bomen](#).

Functies van bomen

Een boom verzorgt heel veel [verschillende functies](#) aan zijn omgeving. Gezondheid, waterberging, biodiversiteit. Het hangt allemaal samen met de omvang, het volume, van de boom. [Onderzoek toont aan](#) dat wanneer de leefomgeving met meer dan 30% is bedekt met boomkronen, de gebruikers van die ruimte aantoonbaar gezonder en gelukkiger zijn en minder zorgkosten verlangen.

Over de Landelijke Bomennorm

Bomen blijken ook aanzienlijk meer bij te dragen aan hun omgeving dan andere vormen van groen. In volume onderscheiden bomen zich duidelijk van gras en struiken. De Landelijke Bomennorm heeft de 30% daarom vertaald naar **2,2 miljoen boomkroonvolume** per vierkante kilometer. Dat volume boven de grond is te vertalen naar benodigde groeiruimte voor de wortels. Handig, want de ondergrondse ruimte is schaars, maar we kunnen nog wel de lucht in om te vergroenen!

Overzicht Landelijke Bomennorm

Mate van BKV	BKV per km ²	BKV per m ²	Boomkroonbedekking	Kleur
Sterk = streefwaarde	> 2,2 miljoen m ³	> 2,2 m ³	30% en meer	
Matig	1,3 tot 2,2 miljoen m ³	1,3 tot 2,2 m ³	20% - 30%	
Weinig	0,6 tot 1,3 miljoen m ³	0,6 tot 1,3 m ³	10% - 20%	
Zeer weinig	< 0,6 miljoen m ³	< 0,6 m ³	< 10 %	

Balans in opgaven

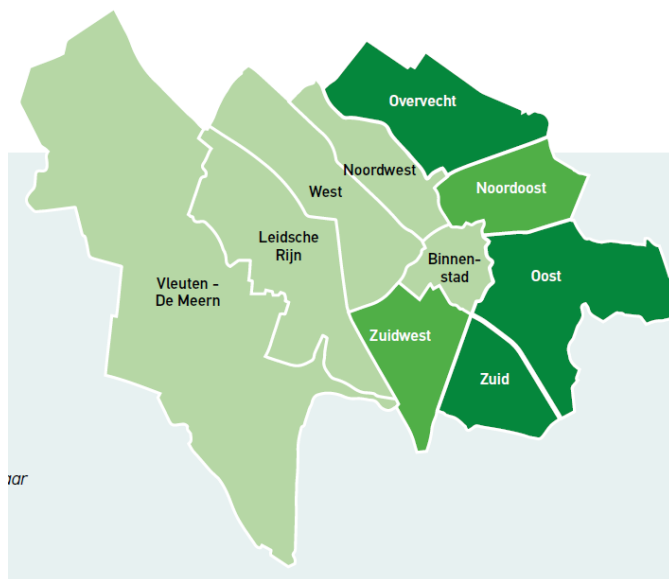
Behoud en waardering voor bomen en hun functies gaat niet altijd samen met de realisatie van de opgaven op het gebied van de energietransitie, woningbouw en mobiliteit. Hoe kun je daar als gemeente op sturen en hoe vind je de juiste balans tussen de verschillende opgaven? Daarbij helpt de Landelijke Bomennorm. Het biedt één standaard referentiewaarde voor heel Nederland.

Drie dingen die je kunt doen als bestuurder

1. Doe een nulmeting van het boomkroonvolume in wijken en buurten

Welk plan ligt er voor vergroening van oververhitte wijken die (ver) achterblijven op de norm? Hoeveel BKV is er in je gemeente? Neemt het af of toe? En wat is het effect van een (inbreidings) project of het programma woningbouw op het boomkroonvolume? Nu direct en op lange termijn? Borg je ambities met de Landelijke Bomennorm in je omgevingsvisie en -plan.

Handboek Bomen 2022 | Hoofdstuk 20 | Bomenbalans (ecosysteemdiensten) biedt hiervoor een rekentool.

De nulmeting van het boomkroonvolume per wijk in Utrecht.

2. Bescherm bewust boomkroonvolume en de daarbij horende functies

Wordt in jouw gemeente standaard boombescherming geëist bij werkzaamheden rond bomen, zoals aanleg van (glasvezel)kabels en leidingen? Dat is je wettelijk recht als gemeente. Je moet de eisen wel voorschrijven én handhaven. Dat kan met een uitbreiding van de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren. [Handboek Bomen 2022 | Hoofdstuk 2 | Werken rond bomen geeft standaard richtlijnen. Stuur op boomkroonvolume bij ieder project. Let op: Niet iedere boom is even belangrijk!](#)

Een boom zonder wortels waait om.

Deze boom kan niet groeien zonder overlast te geven.

3. Realiseer bomen voor de toekomst: Bescherm wortels en groeiruimte

Plant bewust (ook) bomen aan die oud kunnen worden. Eis groeiruimte voor boomwortels in ontwerptekeningen die de ingetekende bomen daadwerkelijk kunnen realiseren. Zonder voorkombare overlast aan bestrating en riolering. Bescherm die ruimte de hele groeiperiode, bij voorkeur via het omgevingsplan. Kies bewust zodat de generaties na ons óók kunnen profiteren van grote bomen. [Handboek Bomen 2022 | Hoofdstuk 1 | Bomenontwerp geeft realistische waarden voor groeiplaatsontwerpen. Handreiking Omgevingswet en bomen 2021.](#)

Stichting Norminstituut Bomen

Jouw gemeente is, net als 90% van de Nederlandse gemeenten, aangesloten bij stichting Norminstituut Bomen. Daarmee heeft het gehele ambtelijke apparaat toegang tot praktische richtlijnen om bomen te beschermen en toekomstbestendig in te passen!

Vragen? Mail ons info@norminstituutbomen.nl